

**UCHWAŁA NR VII.52.19
RADY MIEJSKIEJ W TYCZYNIE
z dnia 22 marca 2019 r.**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Tyczyn na lata 2019-2023.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2018.994 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2015.1390)

Rada Miejska w Tyczynie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Tyczyn na lata 2019-2023, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Tyczyna i Kierownikowi Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tyczynie.

§ 3. Traci moc uchwała Nr LIII/375/10 Rady Miejskiej w Tyczynie z dnia 27 października 2010 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Tyczyn.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2019 r.

Załącznik do Uchwały Nr VII.52.19

Rady Miejskiej w Tyczynie

z dnia 22 marca 2019 r.

Gminny Program
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Gminie Tyczyn
na lata 2019-2023

Tyczyn 2019

Spis treści

Wprowadzenie	2
I. Skala zjawiska – diagnoza problemu w Gminie Tyczyn	3
II. Podstawa prawna.....	6
III. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Tyczyn.....	6
IV. System przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Tyczyn.....	6
V. Adresaci Programu.....	7
VI. Podmioty funkcjonujące na terenie Gminy Tyczyn świadczące pomoc w zakresie przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.....	7
VII. Współpraca.....	7
VIII. Założenia Programu.....	8
VIII.1 Cel główny (strategiczny) Programu.....	8
VIII.2 Cele szczegółowe Programu.....	8
VIII.3 Działania do celów szczegółowych Programu.....	8
VIII.4 Harmonogram realizacji celów szczegółowych Programu.....	9
IX. Realizator Programu.....	12
X. Zasoby i potencjał Gminy Tyczyn w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	12
XI. Finansowanie	14
XII. Monitoring i ewaluacja	15
XIII. Postanowienia końcowe.....	15

Wprowadzenie

Rodzina jest podstawową komórką społeczną, od której jakości zależy wartość społeczeństwa, jak również los jednostki. Człowiek przeżywa w niej najważniejszy okres kształtujący między innymi jego styl życia, osobowość, poglądy na świat. Zatem dom rodzinny powinien być spostrzegany jako środowisko miłości i opieki, bezpieczne i ciepłe miejsce domowego ogniska, schronienie przed całym złem zewnętrznego świata.

Jednak dla wielu ludzi dom rodzinny jest miejscem cierpienia. Ofiarą przemocy w rodzinie może stać się każdy: kobieta, mężczyzna, dziecko. Przemoc można spotkać w różnych domach we wszystkich zakątkach świata. Jej ofiarami bywają młodzi i starsi, bogaci i biedni, osoby pochodzące ze wszystkich warstw społecznych.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Mimo, że w relacjach międzyludzkich istniała ona zawsze, o przemocy w rodzinie mówiono niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, które prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń i zabójstw.

Nikt w rodzinie nie zasługuje na przemoc. Jest nieprawdą, że bite dziecko staje się bardziej posłuszne, maltretowana żona nie zdradza, a poniewierany mąż bardziej dba o rodzinę. Przemoc upokarza, powoduje cierpienie i nieobliczalne szkody, rodzi nienawiść i pragnienie odwetu, tworzy błędne koło w stosunkach międzyludzkich i wcześniej czy później odbija się negatywnie. Nie ma w tej przemocy niczego, co w cywilizowanym świecie przemawiałoby za jej stosowaniem, co byłoby warte jej polecenia. Przemoc we współczesnym świecie jest zjawiskiem coraz bardziej widocznym i niepokojąco narastającym.

Dla lepszego rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie konieczne jest jej zdefiniowanie. Według definicji zawartej w art.2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przemoc to:

„Jednorazowe albo powtarzające się umyślnie działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 (członek rodziny – osoba najbliższa w rozumieniu art.115§11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks Karny), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym i psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

1. Jest intencjonalna – przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary,

2. Siły są nierównomierne – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą, sprawca jest silniejszy, a ofiara słabsza,
3. Narusza prawa i dobra osobiste – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itp.),
4. Powoduje cierpienie i ból – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody, doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Przemoc pojmowana jest także jako wywieranie wpływu na innych ludzi w wyniku, którego ich aktualny poziom rozwoju somatycznego i duchowego jest mniejszy niż potencjalny poziom tego rozwoju.

Można wyodrębnić następujące rodzaje przemocy:

1. Przemoc fizyczna – przybiera niezliczoną ilość form: od dawania klapsów, potrząsania, ciągnięcia za włosy, duszenie itp. Jej celem jest wymuszenie na ofierze takiego zachowania, jakiego życzy sobie sprawca. Ma wywołać lęk lub stanowić karę za złamanie reguł ustanowionych przez sprawcę.
2. Przemoc psychiczna – to umniejszanie wartości i działań, myśli czy zdolności, a także powtarzające się nękanie lub śledzenie. Ma to na celu pozbawienie ofiary zaufania do siebie i swoich kompetencji w różnych obszarach jej życia. Sprawca dąży do tego, by ofiara była samotna i zależna od niego. Nie chce, by podjęła pracę, kontynuowała naukę czy też utrzymywała kontakty z rodziną albo ze znajomymi.
3. Przemoc seksualna – obejmuje całe spektrum zachowań, poczynając od niechcianych seksualnych gestów czy uwag, przez wymuszanie pożycia seksualnego, aż do fizycznego uszkodzenia ciała. Przemoc seksualna najczęściej występuje razem z przemocą fizyczną i psychiczną, choć wszystkie te formy nie muszą występować jednocześnie.
4. Przemoc finansowa (ekonomiczna) – sprawia, że ofiara staje się zależna od partnera i szczególnie podatna na przemoc. Przykłady tej przemocy obejmują ograniczenie dostępu do pieniędzy, czy do informacji o stanie finansowym rodziny, zmuszanie do proszenia o najmniejsze choćby środki, kłamanie na temat zasobów rodziny, wykradanie pieniędzy, niedopuszczanie do pracy zarobkowej.
5. Zaniedbywanie - to niezapewnianie odpowiednich warunków do egzystencji w sferze zdrowotnej, edukacyjnej i emocjonalnej odpowiedniego odżywiania, schronienia i bezpieczeństwa, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom, i w następstwie powodujące lub mogące powodować uszczerbek na zdrowiu lub zaburzenie rozwoju psychicznego, moralnego lub społecznego. Wyróżnia się zaniechanie fizyczne (ekonomiczne, zdrowotne), emocjonalne, edukacyjne (intelektualne).

I. Skala zjawiska – diagnoza problemu w Gminie Tyczyn

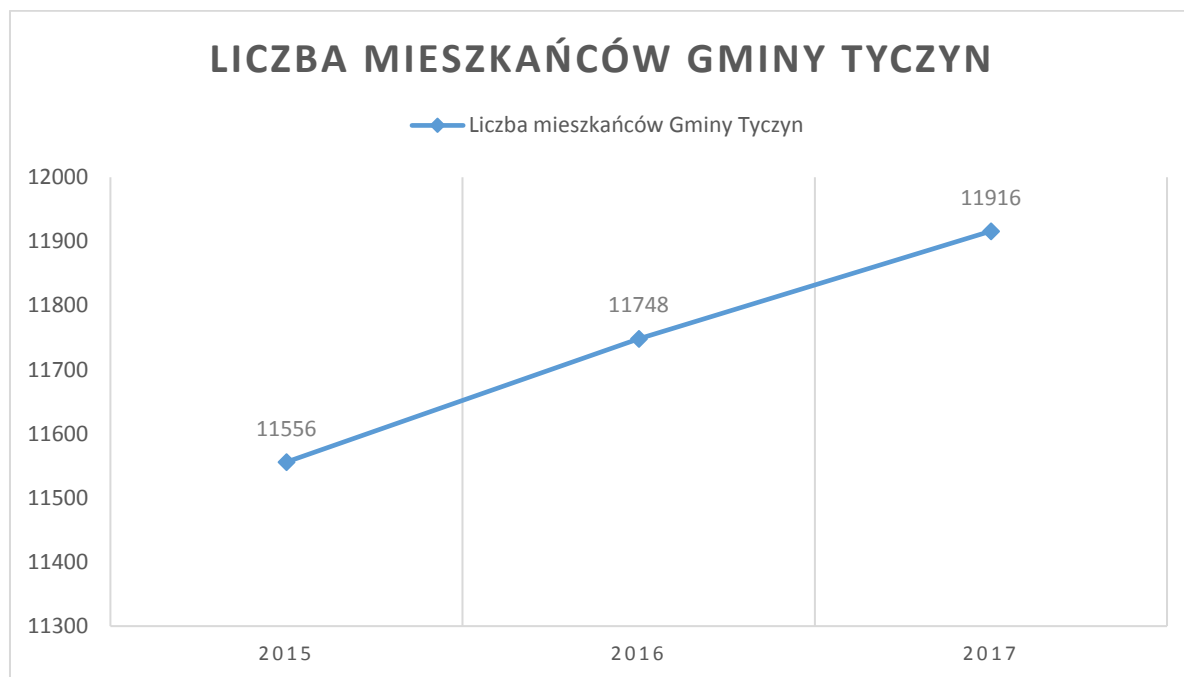
Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do badania. Przemoc też ze strony osób najbliższych, jeżeli nie mieści się w wyobrażeniu człowieka o tym, co normalne i słuszne, może być wstydliwie ukrywaną tajemnicą.

Diagnozę problemu sporządzono na podstawie danych zastanych, a także w oparciu o wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Tyczyn.

1. Charakterystyka Gminy Tyczyn - struktura demograficzna:

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w Rzeszowie Gminę Tyczyn w 2017 roku zamieszkiwało 11916 osób, w tym 6039 kobiet (50,68%) i 5877 mężczyzn (49,32%)

Wykres nr 1. Liczba mieszkańców Gminy Tyczyn w latach 2015-2017

Źródło: GUS

Z danych ogólnopolskich wynika (dane MRPiPS z 2018), że na przestrzeni ostatnich lat instytucją, która najczęściej uruchamiała procedurę „Niebieska Karta” była Policja (76%), na drugim miejscu procedurę uruchamiali przedstawiciele pomocy społecznej (12%). Do sporadycznych przypadków należało uruchamianie procedury przez pracowników ochrony zdrowia (1%). Ze zgromadzonych przez Policję danych wynika, że w 2017 roku nastąpił wzrost liczby przypadków przemocy w rodzinie. Odnotowano 165 770 sytuacji dotyczących poszczególnych rodzajów przemocy, co w odniesieniu do 2016 roku dało wzrost o 4 303 przypadki (dynamika wyniosła 103%). Natomiast w stosunku do 2015 roku nastąpił spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie o 2 707 sytuacji (dynamika – 98,39%)¹.

Z analizy ilości prowadzonych spraw przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Tyczyn w ramach procedury „Niebieska Karta” zaobserwować można, że na przestrzeni lat 2015-2017 nastąpiło zwiększenie ilości „Niebieskich Kart”, natomiast na terenie Polskiej przestrzeni 2015-2016 ilość „Niebieskich Kart” zmalała a następnie w 2016-2017 wzrosła.

¹ Dane Komendy Głównej Policji – Informacja dotycząca realizacji przez Policję procedury „Niebieska Karta” w 2017r. Warszawa 2018

Z danych pochodzących ze sprawozdań M-GOPS wynika, że w latach 2015-2017 osobami najczęściej doznającymi przemocy były kobiety, a najrzadziej osobami doznającymi przemocy byli mężczyźni. Wyniki te są porównywalne z danymi ogólnopolskimi.

Tabela 1: Liczba osób wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie.

DANE KOMENDY GŁÓWNEJ POLICJI*				DANE GMINY TYCZYN		
ROK	2015	2016	2017	2015	2016	2017
KOBIETY	69376	66930	67984	14	21	22
MĘŻCZYŹNI	10733	10636	11030	2	5	6
RAZEM	80109	77566	79014	16	26	28

*Informacja Statystyczna Komendy Głównej Policji z 2018r.

Na podstawie badań ankietowych przeprowadzanych wśród mieszkańców gminy Tyczyn najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie padają kobiety (58% odpowiedzi), dzieci (30% odpowiedzi), osoby starsze (16% odpowiedzi). Najrzadziej ankietowani wskazywali mężczyzn jako ofiary przemocy (8% odpowiedzi). Odpowiedzi pokrywają się zarówno z danymi ogólnopolskimi, jak również danymi pozyskanymi ze sprawozdań M-GOPS.

Natomiast jeżeli chodzi o osoby wobec których istnieje podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie dane pozyskane ze sprawozdań M-GOPS wskazują, iż liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie w latach 2015-2016 wzrasta, a w latach 2016-2017 maleje. Odwrotnie jest na terenie Polski, gdzie w latach 2015-2016 liczba osób wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie maleje, a w latach 2016-2017 rośnie.

Tabela 2: Liczba osób wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

DANE KOMENDY GŁÓWNEJ POLICJI*				DANE GMINY TYCZYN		
ROK	2015	2016	2017	2015	2016	2017
KOBIETY	5244	5461	5878	1	4	2
MĘŻCZYŹNI	70484	68321	70035	15	22	18
RAZEM	75728	73782	75913	16	26	20

*Informacja Statystyczna Komendy Głównej Policji z 2018r.

Podobnie sytuacja wygląda z perspektywy badań ankietowych, według których za osoby najczęściej stosujące przemoc w rodzinie uważani byli mężczyźni (86% odpowiedzi ankietowych), kobiety jako osoby podejrzane ankietowani wskazali w 18% przypadków.

Jak wynika z ankiet 90% ankietowanych mieszkańców Gminy Tyczyn nie czuje się zagrożonych przemocą. Analogicznie, biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców Gminy Tyczyn, 10% populacji gminy tj. ok. 119 osób ma poczucie zagrożenia przemocą domową.

Do czynników sprzyjających skutecznej pomocy mieszkańcom Gminy Tyczyn - osobom dotkniętym przemocą należy sprawny system przeciwdziałania przemocy na terenie gminy, wykwalifikowana kadra wchodząca w skład Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych. Czynnikiem utrudniającym skuteczną pomoc są problemy społeczne mieszkańców np. alkoholizm, przewlekłość procedury sądowej w przypadku leczenia odwykowego.

Większość badanych deklaruje również, że nie zna osobiście osób zagrożonych przemocą (56% ankietowanych). 44% ankietowanych przyznało, że zna osoby dorosłe mogące być zagrożone przemocą.

Powyższe dane z pewnością nie obrazują skali zjawiska przemocy, trudno jest bowiem w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska na terenie gminy w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie, ale nie ujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

II. Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. poz. 1390).
2. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 (Uchwała Rady Ministrów nr 76 z dnia 29.04.2014r.)
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2017r. poz. 682 z późn. zm.)
5. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2018r. poz. 2137 z późn. zm.)

III. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Tyczyn

1. Najważniejsze jest bezpieczeństwo ofiary.
2. Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy, bez względu na to, co zrobiła ofiara.
3. Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.
4. Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej.
5. Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest nieskuteczna.
6. Ofiara przemocy w rodzinie cierpi na skutek wielorakiego urazu.
7. Zrozumiałe i dopuszczalne są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach osób doświadczających przemocy, bowiem jest to jeden z objawów doznanego urazu.

IV. System przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Tyczyn

Art. 6. ustawy z dnia 10 czerwca 2010r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie brzmi: „Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 poz. 1508 z późn. zm. lub ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości

i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2018r. poz. 2137 z późn. zm.) chyba, że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej”.

1. Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) Opracowywanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- 2) Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- 3) Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- 4) Tworzenie Zespołów Interdyscyplinarnych,

2. Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w Zespole interdyscyplinarnym.

V. Adresaci Programu

Program przeznaczony jest dla mieszkańców Gminy Tyczyn.

Adresatami bezpośrednimi Programu są rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy oraz jej sprawcy.

Adresatami pośrednimi natomiast są rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy oraz przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętym przemocą.

VI. Podmioty funkcjonujące na terenie Gminy Tyczyn świadczące pomoc w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
2. Komisariat Policji.
3. Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Przychodnia Rejonowa w Tyczynie, Wiejski Ośrodek Zdrowia w Borku Starym.
5. Punkt Konsultacyjny Pomocy Rodzinie w Tyczynie.

VII. Współpraca

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie
2. Sąd Rejonowy w Rzeszowie.
3. Centrum Profilaktyki Terapii Uzależnień w Rzeszowie.
4. Dzielnicy.
5. Kuratorzy zawodowi.
6. Dyrektorzy i nauczyciele pracujący w szkołach.

VIII. Założenia programu

VIII.1 Cel główny (strategiczny) Programu

Celem głównym (strategicznym) Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc

Wszystkie działania podejmowane w ramach programu służą bezpośredniemu osiągnięciu celów szczegółowych, odnoszących się do postaw społecznych wobec problemu przemocy, dostępności instytucji świadczących pomoc, form pomocy i wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc. Działania zaplanowane do realizacji mają z jednej strony charakter profilaktyczny, prewencyjny, z drugiej zaś służą zwalczaniu problemu i jego negatywnych konsekwencji.

VIII.2 Cele szczegółowe Programu

1. Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.
2. Szkolenie służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
3. Wsparcie i profesjonalna pomoc dzieciom i rodzinom, będącym ofiarami przemocy oraz ich sprawcom.
4. Podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie.
5. Działanie Interdyscyplinarnego Zespołu do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

VIII.3 Działania do celów szczegółowych Programu

Ad.1.

- 1) Promowanie wśród młodzieży właściwych, zdrowych postaw i zachowań poprzez warsztaty, zajęcia edukacyjne, prelekcje i inne.
- 2) Rozmowy indywidualne z uczniami i ich opiekunami, wizyty w domach uczniów z rodzin podejrzewanych o stosowanie przemocy,
- 3) Edukacja dzieci i młodzieży w ramach specjalistycznych programów określonych w szkolnych programach nauczania z wykorzystaniem środków audiowizualnych i literatury fachowej.

Ad.2.

- 1) Przeprowadzenie specjalistycznych szkoleń dla pracowników socjalnych, policji, służby zdrowia, członków Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej,
- 2) Systematyczne podnoszenie wiedzy przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie poprzez zakup literatury fachowej dla Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych,

- 3) Monitorowanie prowadzonych działań, które pozwolą na systematyczną ocenę efektów.

Ad.3.

- 1) Udzielenie pomocy oraz wsparcia dzieciom i rodzinom dotkniętym przemocą poprzez spotkania członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych,
- 2) Współpraca z instytucjami wspierającymi ofiary przemocy w rodzinie,
- 3) Udostępnienie do publicznej wiadomości informatorów o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie,
- 4) Kierowanie do jednostek poradnictwa specjalistycznego.

Ad.4.

- 1) Udzielanie informacji na temat przemocy w rodzinie, udostępnianie materiałów edukacyjnych, organizacja wykładów na temat przemocy dla rodziców i dzieci,
- 2) Systematyczna edukacja społeczności Gminy Tyczyn poprzez prasę lokalną, zakup ulotek, broszur.

Ad.5.

- 1) Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- 2) Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- 3) Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- 4) Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- 5) Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

VIII.4 Harmonogram realizacji celów szczegółowych Programu

Cele szczegółowe Programu	Działania do celów szczegółowych Programu	Termin realizacji zadania	Podmioty odpowiedzialne za realizację celów szczegółowych	Wskaźniki
1. Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy	1) Promowanie wśród młodzieży właściwych, zdrowych postaw i zachowań poprzez warsztaty, zajęcia edukacyjne, prelekcje, 2) Rozmowy indywidualne z uczniami i ich opiekunami, wizyty w domach uczniów z rodzin podejrzanym o stosowanie przemocy, 3) Edukacja dzieci	Od dnia wejścia Programu w życie do XII 2023	- Komisariat Policji w Tyczynie - Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Szkoły na terenie Gminy Tyczyn	- liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach wychowawczych oraz informacyjno-edukacyjnych z zakresu przemocy - liczba osób uczestniczących w programach edukacyjnych i wspierających dot.

	i młodzieży w ramach specjalistycznych programów określonych w szkolnych programach nauczania z wykorzystaniem środków audiowizualnych i literatury fachowej.			zapobiegania przemocy - liczba inicjatyw promujących zachowania prospołeczne – formy spędzania wolnego czasu przez sport i kulturę - liczba zorganizowanych debat, konferencji dot. przemocy - liczba ulotek oraz innych materiałów na temat przemocy
2.Szkolenie służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	1)Przeprowadzenie specjalistycznych szkoleń dla pracowników socjalnych, policji, służby zdrowia, członków Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej, 2)Systematyczne podnoszenie wiedzy przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie poprzez zakup literatury fachowej dla Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych, 3)Monitorowanie prowadzonych działań, które pozwolą na systematyczną ocenę efektów.	Corocznie przez cały okres realizacji Programu	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyczynie - Komisariat Policji w Tyczynie Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Szkoły na terenie Gminy Tyczyn	- liczba pracowników uczestniczących w szkoleniach, konferencjach itp. z zakresu przemocy w rodzinie
3.Wsparcie i profesjonalna pomoc dzieciom i rodzinom będącym ofiarami przemocy oraz ich sprawcom	1)Udzielenie pomocy oraz wsparcia dzieciom i rodzinom dotkniętym przemocą poprzez spotkania członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych, 2)Współpraca z instytucjami wspierającymi ofiary	Od dnia wejścia Programu w życie do XII 2023	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyczynie - Komisariat Policji w Tyczynie - Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	- liczba osób, którym udzielono informacji na temat instytucji i organizacji udzielających wsparcia i pomocy dla osób doświadczających przemocy oraz ich praw - liczba osób dorosłych którym udzielono

	<p>przemocy w rodzinie,</p> <p>3)Udostępnienie do publicznej wiadomości informatorów o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie,</p> <p>4)Kierowanie do jednostek poradnictwa specjalistycznego.</p>		<p>- szkoły na terenie Gminy Tyczyn</p> <p>- Punkt Konsultacyjny Pomocy Rodzinie w Tyczynie</p> <p>-Szkoly na terenie Gminy Tyczyn</p>	<p>bezpiecznego schronienia</p> <p>- liczba osób, którym udzielono pomocy medycznej/psychologicznej/prawnej podczas interwencji</p> <p>- liczba interwencji w związku z przemocą w rodzinie</p> <p>- liczba odizolowanych sprawców przemocy</p> <p>- liczba osób, którym udzielono informacji na temat programów korekcyjno-edukacyjnych/ liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno-edukacyjnym</p> <p>- liczba przeprowadzonych rozmów z osobami nadużywającymi alkohol, stosującymi przemoc</p> <p>- liczba sprawców przemocy zatrzymanych do wytrzeźwienia</p>
4.Podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie	<p>1)Udzielanie informacji na temat przemocy w rodzinie, udostępnianie materiałów edukacyjnych, organizacja wykładów na temat przemocy dla rodziców i dzieci,</p> <p>2)Systematyczna edukacja społeczności Gminy Tyczyn poprzez prasę lokalną, zakup ulotek, broszur.</p>	2020-2023	<p>- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyczynie</p> <p>- Komisariat Policji w Tyczynie</p> <p>-Miejsko- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>- szkoły na terenie Gminy Tyczyn</p>	<p>- liczba osób uczestniczących w zajęciach informacyjno-edukacyjnych z zakresu przemocy</p> <p>- liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach informacyjno-edukacyjnych z zakresu przemocy</p> <p>- liczba osób uczestniczących w programach edukacyjnych z zakresu przemocy</p> <p>- liczba osób uczestniczących w programach edukacyjnych i wspierających dot.</p>

				zapobiegania przemocy - liczba inicjatyw w zakresie podnoszenia poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie - liczba zorganizowanych debat, konferencji dot. przemocy - liczba ulotek oraz innych materiałów na temat przemocy
5.Działanie Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1)Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, 2)Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, 3)Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, 4)Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, 5)Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.	Od dnia wejścia Programu w życie do XII 2023	- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyczynie - szkoły na terenie Gminy Tyczyn - jednostki ochrony zdrowia na terenie Gminy Tyczyn - Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Komisariat Policji w Tyczynie - organizacje pozarządowe z Gminy Tyczyn	- liczba założonych Niebieskich Kart - liczba spraw prowadzonych przez grupy robocze - liczba spraw prowadzonych przez ZI - liczba wszczętych postępowań z art. 207 KK - liczba spraw o objęcie leczeniem odwykowym skierowanych do Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

IX. Realizator Programu

Gmina Tyczyn podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

X. Zasoby i potencjał Gminy Tyczyn w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Analiza SWOT jest metodą analizy sytuacji społeczności lokalnej oceniającą zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne czynniki mogące mieć wpływ na powodzenie celu głównego strategicznego. Skupia się na takich czynnikach jak:

- **mocne strony** (czynniki wewnętrzne odróżniające pozytywnie badaną działalność od działalności prowadzonej przez inne podmioty działające w danym sektorze i regionie, które odpowiednio wykorzystane mogą stać się siłami napędowymi rozwoju),
- **słabe strony** (czynniki wewnętrzne wpływające na ograniczenia rozwojowe działalności),
- **szanse** (uwarunkowania, które przy umiejętnym wykorzystaniu mogą wpłynąć pozytywnie na rozwój),
- **zagrożenia** (tendencje i zjawiska w otoczeniu, które mogą stanowić bariery lub utrudnienia rozwoju).

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020 - Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 - Program „Rodzina 500+” - Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - Funkcjonowanie Grup Roboczych w ramach ww. Zespołu - Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tyczynie; - Kompetentna i stale doskonaląca się kadra pomocy społecznej; - Zatrudnienie asystenta rodziny; - Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników socjalnych, pedagogów, wzmożenie ich czujności; - Realizacja Rządowego Programu Dla Rodzin Wielodzietnych; - Dostępność usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin; - Otwartość pracowników Urzędu Miejskiego oraz M-GOPS w Tyczynie na współpracę ze środowiskiem lokalnym; - Baza instytucji współpracujących z rodziną na terenie gminy oraz powiatu (M-GOPS w Tyczynie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Tyczynie, Punkt Konsultacyjny Pomocy Rodzinie w Tyczynie, szkoły, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie, Powiatowy Urząd Pracy w Rzeszowie, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Policja, Prokuratura, Sąd, zakłady opieki zdrowotnej); - Współpraca z organizacjami pozarządowymi wspierającymi rodzinę działającymi na terenie gminy i powiatu (np. Podkarpackie Stowarzyszenie Pracowników Pomocy Społecznej, Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Tyczynie, Caritas – Środowiskowy Dom Samopomocy); 	<ul style="list-style-type: none"> - Niska świadomość i gotowość społeczna rodzin w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej; - Brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych; - Bierna postawa rodziców i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych; - Niska świadomość rodziców w kwestiach edukacyjnych; - Niski poziom aktywności i zaradności klientów M-GOPS w Tyczynie; - Zjawisko dziedziczenia ubóstwa; - Starzenie się ludności; - Niskie kwalifikacje osób bezrobotnych, niska samoocena; - Występowanie zjawiska przemocy domowej oraz problemów związanych z uzależnieniami; - Rozluźnienie więzi rodzinnych; - Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie; - Przewlekłość procedury sądowej w przypadku leczenia odwykowego

<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca z ww. instytucjami, organizacjami; - Funkcjonowanie na terenie gminy placówek oświatowych z ofertą zajęć pozalekcyjnych; - Funkcjonowanie na terenie gminy Tyczyn miejsc oferujących opiekę i wychowanie przedszkolne dla dzieci; - Działalność kulturalna prowadzona przez Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Tyczynie, domy ludowe w każdym z trzech sołectw oraz Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie; - Funkcjonowanie na terenie gminy Tyczyn placówek służby zdrowia; - Oferty sportowe i baza lokalowa (m.in. boiska typu ORLIK, place zabaw) 	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - Poprawa funkcjonowania rodzin z dziećmi przez wypłatę świadczenia wychowawczego w ramach Programu „Rodzina 500+” - Zmiana mentalności lokalnej społeczności w kwestii stereotypowego postrzegania rodzin dysfunkcyjnych - Możliwość wykorzystania środków zewnętrznych na przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom, w tym przemocy poprzez organizację kursów, szkoleń, konferencji; - Współpraca rodzin dysfunkcyjnych ze specjalistami w rozwiązywaniu problemów; - Pozyskiwanie środków zewnętrznych na aktywizację zawodową i społeczną rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym; - Wzmocnienie współpracy między instytucjami wspierającymi rodzinę oraz organizacjami pozarządowymi; - Edukacja rodziców; - Zwiększenie środków finansowych na poradnictwo i interwencję w zakresie wspierania rodziny; - Zwiększenie oferty pomocowej dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez objęcie pomocą asystenta rodziny, - Funkcjonowanie Zespołu interdyscyplinarnego; - Zwiększenie i różnicowanie bezpłatnych ofert kulturalnych 	<ul style="list-style-type: none"> - Zanikanie więzi rodzinnych i tradycji spowodowanych stylem współczesnego życia, rozpad rodziny; - Ograniczone możliwości zaspokajania potrzeb mieszkaniowych rodzin; - Rozszerzanie się negatywnych zjawisk: (przemoc w rodzinie) wśród rówieśników, cyberprzemoc, alkoholizm, społeczna akceptacja alkoholu w życiu obywateli, obniżenie wieku inicjacji alkoholowej, utrata zdrowia psychicznego i fizycznego, nieradzenie sobie w sytuacjach trudnych, ukrywanie przemocy domowej, przyzwolenie społeczne na stosowanie przemocy, wykluczenie społeczne itp.); - Upadek autorytetów i wartości moralnych; - Zanik więzi i tradycji rodzinnych i moralnych; - Starzenie się społeczeństwa; - Destrukcyjna rola mediów.

XI. Finansowanie Programu

1. Program będzie finansowany ze środków własnych Gminy pochodzących z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz umieszczonych w budżecie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tyczynie na realizację zadań

związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł w tym środków unijnych.

XII. Monitoring i ewaluacja Programu

1. Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 28 lutego każdego roku do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tyczynie.
2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tyczynie do dnia 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji Programu.
3. Ewaluacja Programu zostanie przeprowadzona po zakończeniu Programu w ramach końcowego sprawozdania.

XIII. Postanowienia końcowe

Program ma charakter otwarty i „elastyczny” tzn. może podlegać okresowym weryfikacjom związanym ze zmieniającymi się uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi, rozwojem procesów społecznych i potrzebami w tym zakresie, a także wymogami prawa. Zmiana Programu jest możliwa wyłącznie w formie przyjęcia stosownej Uchwały.

Gmina Tyczyn
Rynek, 36-020 Tyczyn
Tel. +48 17 221 92 11
www.tyczyn.pl

Numer załącznika 10

Uchwała numer VII.52.19 " Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Tyczyn na lata 2019 – 2023." została podjęta następującą proporcją głosów: jestem za 13, jestem przeciw 0, wstrzymuję się 0.

Uchwała została podjęta w trybie jawnym, bezwzględną większością głosów obecnych radnych.

Data i godzina głosowania: 22.03.2019 10:24:25

Radni zagłosowali jak poniżej:

Jestem za	
1.	<i>Jadwiga Czarnik</i>
2.	<i>Anita Drązek</i>
3.	<i>Ryszard Fornal</i>
4.	<i>Damian Fudali</i>
5.	<i>Ryszard Kaczor</i>
6.	<i>Grzegorz Lampart</i>
7.	<i>Eugeniusz Malak</i>
8.	<i>Ewelina Malak</i>
9.	<i>Joanna Mroczka</i>
10.	<i>Zdzisław Prokop</i>
11.	<i>Tadeusz Ruszel</i>
12.	<i>Genowefa Szawara</i>
13.	<i>Marian Tadla</i>

Wstrzymuję się	
	<i>BRAK</i>

Jestem przeciw	
	<i>BRAK</i>

Obecni radni, którzy nie wzięli udziału w głosowaniu	
	<i>BRAK</i>

Operatorem systemu był UM - TYCZYN.

Wygenerowano z systemu DSSS Vote za pośrednictwem oprogramowania DSSS Vote App.